

**7326 SAYILI BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA
İLİŞKİN KANUNA DAİR NOTLAR**

Duyuru No: 2021/46
İstanbul 22.06.2021

09 Haziran 2021 Tarihli 31506 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan ‘‘Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun’’nun 5. Maddesi ile matrah ve vergi artırım hükümleri getirilmiştir.

İlgili madde hükmüne ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

Arkan & Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of JPA International

Maddede belirtilen şartlar dahilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artıran mükellefler hakkında artırımda bulundukları dönemler itibariyle matrah artırımında bulundukları vergiler açısından vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacaktır.

1. MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Kanun 5. Maddesi ile 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yılları için geçerli olmak üzere; yıllık Gelir ve Kurumlar Vergisi, Gelir (Stopaj) Vergisi, Kurumlar (Stopaj) Vergisi ve KDV için matrah artırımını imkanı getirmektedir.

1.1. Yıllık Gelir Ve Kurumlar Vergisi Matrahı Artırımları:

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) vergiye esas alınan matrahlarını, 31.08.2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), aşağıda belirlenmiş oranlarda artırırlarsa anılan yıllar için bu vergiler açısından inceleme ve tarhiyat yapılamayacaktır.

YILLAR	Artırım Oranı (%)
2016	35
2017	30
2018	25
2019	20
2020	15

Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri %15 olan indirimli orandan faydalanabilmeleri için;

- Artırımda bulunmak istedikleri yıla ait beyannamelerin kanuni sürelerinde vermiş,
- Söz konusu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve
- Bu Kanunun 2'nci (Kesinleşmiş Alacaklar) ve 3'üncü (Kesinleşmemiş ve Dava Safhasındaki Alacaklar) madde hükümlerinden yararlanmamış olmaları şarttır. İstisna,

indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.

- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin artırımında bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya kazanç elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve kazançlarını vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak asgari matrahlar aşağıdaki gibidir:

Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde Asgari Matrahlara Göre Ödenecek Kurumlar Vergisi			
YILLAR	Asgari Matrah Artırımı	% 20 Oranıyla Ödenecek Vergi	% 15 Oranıyla Ödenecek Vergi
2016	94.000,00	18.800,00	14.100,00
2017	99.600,00	19.920,00	14.940,00
2018	105.800,00	21.160,00	15.870,00
2019	112.400,00	22.480,00	16.860,00
2020	127.500,00	25.500,00	19.125,00

Bilanço Usulüne Göre Defter Tutan Gelir Vergisi Mükellefleri ile Serbest Meslek Erbablarında Asgari Matrahlara Göre Ödenecek Gelir Vergisi			
YILLAR	Asgari Matrah Artırımı	% 20 Oranıyla Ödenecek Vergi	% 15 Oranıyla Ödenecek Vergi
2016	47.000,00	9.400,00	7.050,00
2017	49.800,00	9.960,00	7.470,00

YILLAR	Asgari Matrah Artırımı	% 20 Oranıyla Ödenecek Vergi	% 15 Oranıyla Ödenecek Vergi
2018	52.900,00	10.580,00	7.935,00
2019	56.200,00	11.240,00	8.430,00
2020	63.700,00	12.740,00	9.555,00

İşletme Hesabına Göre Defter Tutan Gelir Vergisi Mükelleflerinde Asgari Matrahlara Göre Ödenecek Gelir Vergisi			
YILLAR	Asgari Matrah Artırımı	% 20 Oranıyla Ödenecek Vergi	% 15 Oranıyla Ödenecek Vergi
2016	31.900,00	6.380,00	4.785,00
2017	33.200,00	6.640,00	4.980,00
2018	35.250,00	7.050,00	5.287,50
2019	37.500,00	7.500,00	5.625,00
2020	42.500,00	8.500,00	6.375,00

Geliri Sadece Gayrimenkul Sermaye İradı (Kira Geliri) Olan Mükelleflerinde Asgari Matrahlara Göre Ödenecek Gelir Vergisi			
YILLAR	Asgari Matrah Artırımı	% 20 Oranıyla Ödenecek Vergi	% 15 Oranıyla Ödenecek Vergi
2016	9.400,00	1.880,00	1.410,00
2017	9.960,00	1.992,00	1.494,00

YILLAR	Asgari Matrah Artırımı	% 20 Oranıyla Ödenecek Vergi	% 15 Oranıyla Ödenecek Vergi
2018	10.580,00	2.116,00	1.587,00
2019	11.240,00	2.248,00	1.686,00
2020	12.740,00	2.548,00	1.911,00

- Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların ilgili yıllar itibariyle 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için vergilemeye esas asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.
- Stopaja tabi yatırım indiriminden (GVK madde 61) yararlanmış olan kurumlar vergisi mükelleflerinin kurumlar vergisi matrahlarının yanı sıra ilgili yılda beyan ettikleri yatırım indirimi stopajı tutarlarını da (dikkat edilirse matrah değil vergi tutarı arttırılacaktır) yıllar itibariyle yukarıda belirtilen oranlarda arttırmaları şarttır.

Yatırım İndirimi Stopajı Beyan Eden Mükellefler Açısından Vergi Artırımı			
YILLAR	Artırım Oranı	Beyan Edilmesi Gereken Stopaj Matrahının Asgari Tutarı	Beyan Edilecek Matraha Uygulanacak Vergi Oranı
2016	%35	47.000,00.-TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	%15

YILLAR	Artırım Oranı	Beyan Edilmesi Gereken Stopaj Matrahının Asgari Tutarı	Beyan Edilecek Matraha Uygulanacak Vergi Oranı
2017	%30	49.800,00.-TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	%15
2018	%25	52.900,00.-TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	%15
2019	%20	56.200,00.-TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	%15
2020	%10	63.750,00.-TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	%15

- Yatırım indiriminden yararlanmış kurumlar vergisi mükelleflerinin ilgili yıllara ilişkin hem kurumlar vergisi matrahlarını artırmaları hem de yatırım indirimi stopajlarını açıklanan esaslara göre artırmaları ya da beyan etmemişlerse belirtilen esaslara göre beyan etmeleri gerekmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken artırılacak olanın stopaj matrahı değil, stopaj tutarının olmasıdır.

- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin beyan ettikleri matrahları artırmaları halinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergileri, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup etme imkanı bulunmamaktadır.

- Geçmiş yıl zararlarının durumu;

Zarar beyan edilen yıllarla ilgili olarak matrah artışında bulunulmuş ise artışta bulunan yıllarla sınırlı olmak üzere, 2021 yılına devreden zararın yarısının 2021 ve sonrasındaki dönem kazançlarından mahsup imkanı kalkmaktadır. Şöyle ki; önceki yıllardan devreden geçmiş yıllar mali zararı bulunanların matrah artışında bir kayba uğramaları söz konusudur.

1.2. Katma Değer Vergisi Artırımı

Vergi artırımından yararlanacak olan Katma Değer Vergisi mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtlı verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlardan belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak 31.8.2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) beyan etmeleri gerekmektedir.

Yıllar	Artırım Oranı (%)
2016	3
2017	3
2018	2,5
2019	2
2020	2

- İhraç kayıtlı ve dahil işleme belgesi kapsamındaki tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülecektir.
- İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle yararlanılacaktır.
- İlgili takvim yılında hem istisna, tecil-terkin ya da diğer nedenlerle hesaplanan KDV çıkmayan dönemler hem de hesaplanan KDV bulunan dönemler bir arada bulunuyorsa mükelleflerin karşılaştırma yapması gerekmektedir. Bu durumdaki mükellefler önce yukarıdaki oranlara göre arttırılması gereken KDV tutarlarını hesaplayacak daha sonra da yıllık gelir ya da kurumlar vergisi matrah artışları üzerinden %18 oranıyla KDV hesaplayacaklardır. Bu ikisi yıllar itibarıyla karşılaştırılacak, hangisi yüksekse o tutar KDV artışı olarak beyan edilecektir. Eğer, gelir ya da kurumlar vergisi matrah artışı üzerinden hesaplanan KDV yüksek çıkıyorsa, KDV artışının yanı sıra gelir ya da kurumlar vergisi matrahı artışı yapılması da zorunludur.

- KDV artırımını yapılması, KDV incelemesi ve tarhiyatı yapılmasını engellemekle birlikte bunun iki istisnası mevcuttur. Birincisi, artırım yapılan yıldan devreden KDV geliyorsa, bu tutarla sınırlı olarak inceleme yapılabilmesidir. İkincisi ise, artırım yapılan yılda mükellefin KDV iadesi söz konusu ise, bu açıdan inceleme ve cezalı işlem yapılabilecektir.
- KDV artırımını kapsamında ödenen vergiler, indirim ya da iade konusu yapılamaz, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde KKEG olarak dikkate alınır.
- Kanunun yayım tarihinden önce kesinleşen tarhiyatlar matrah artırımına esas dönem matrahı ile birlikte dikkate alınır. Yani artırılabilecek tutar, ilgili dönem matrahı ile kesinleşen tarhiyatlar toplanarak hesaplanır.

1.3. Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajı Artırımları

1.3.1. Ücret Stopajı Artırımları:

Ücretli olarak çalışanlardan vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların beyan ettikleri ücret ödemelerine ilişkin tutarların yıllık toplamı üzerinden aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırmaları halinde, ilgili dönemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

Yıllar	Artırım Oranı (%)
2016	6
2017	5
2018	4
2019	3
2020	2

Hiç beyanname verilmemiş olması hâlinde, her ay için hesaplanacak asgari gelir (stopaj) vergisine esas olmak üzere en az;

- Bu Kanunun yayımı tarihinden önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

- İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgelerinin hiç verilmemiş olması hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihine kadar verilmiş olmak şartıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi,
- Bu Kanunun yayımı tarihine kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması hâlinde en az iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilmek ve ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan gelir (stopaj) vergisi matrahı üzerinden yukarıda belirtilen oranlarda gelir vergisini ödemesi gerekmektedir.

1.3.2. Serbest Meslek Ödemesinde ve Kira Stopajında Artırımları

Muhtasar beyannamelerinde yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden; aşağıda belirtilen oranlarda gelir (stopaj) vergisini artırımları halinde, ilgili dönemlere ilişkin gelir (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

YILLAR	Artırım Oranı (%)
2016	6
2017	5
2018	4
2019	3
2020	2

Anılan yılda bu kapsamda beyan yoksa, bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için geçerli olan asgari matrah tutarlarının yarısı üzerinden ve geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşan gelir vergisi mükelleflerindeki matrah artışında geçerli asgari matrah tutarının üzerinden %15 oranıyla artış hesaplanır.

1.3.3. Yıllara Sari İnşaat Taahhüt İşleri Yapanlara Ödemelerle İlgili Stopaj Artışı:

İnşaat taahhüt işi yapan yabancı veya Türk kurumlarına yapılacak ödemeler kapsamında yararlanılacak stopaj artışında, ilgili yıl muhtasar beyannamelerinde bu stopaj türünde beyan edilmiş gayrisafi tutarların toplamı üzerinden aşağıdaki oranlarla artış yapılacaktır:

YILLAR	Artırım Oranı (%)
2016	1
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1

İlgili yıllarda yıllarda bu kapsamda beyan yoksa, bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için geçerli olan asgari matrah tutarları üzerinden % 3 oranıyla artış hesaplanır.

Diğer Notlar:

- Stopaj artışı yapılması halinde ayrıca gelir ya da kurumlar vergisi matrahlarının arttırılması şart değildir.
- Yıl içinde işe başlama ya da bırakma nedeniyle kıst dönemde faaliyet gösterilmişse ay kesri tam sayılmak suretiyle hesaplama yapılacaktır.
- Kanunun yayım tarihinden önce kesinleşen tarhiyatlar matrah artırımına esas dönem matrahı ile birlikte dikkate alınır.
- Artırımdan yararlanılarak hesaplanan gelir vergisine herhangi bir istisna ve indirim uygulanmayacaktır.
- Matrah artırımını yapılması, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödenmiş olan vergilerin iadesi ile ilgili talepler ile KDV’de yönünden gerçekleşen iade talepleri ile sonraki döneme devreden KDV bakımından koruma sağlamayacaktır.
- Matrah ve vergi artışı yapılmış olması, mükellefin anılan yıla ait defter ve belgelerini saklama ve inceleme elemanına ibraz etme sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.
- Daha önce haklarında vergi incelemesi yapılmış mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar içinde artırımda bulunabilir.

- Matrah veya vergi artışı yapılmayan yıllar ya da artışı yapılan yıldaki bu kapsama girmeyen vergiler açısından inceleme ve tarhiyat yapılması mümkündür.
- Matrah ve vergi artırımı, yapılan vergi türüyle ilgili olarak olası vergi incelemelerinde tam koruma sağlamaktadır. Diğer bir ifadeyle, artırım yapılan yılda veya yıllarda artırılan vergi türüne ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılamayacaktır.
- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmeyecektir. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemleri, 02.08.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) sonuçlandırılmaması halinde, bu işlemlere devam edilmeyecektir.
- Belgeleri tamamen ya da kısmen sahte olarak düzenleyenler ile defter ve belgelerini yok eden ya da yok edip sahifelerini değiştirenler veya bu fiiller nedeniyle incelemesi devam edenler ile terör suçlarından hüküm giyenler, 09.06.2021 tarihi itibarıyla haklarında terör örgütlerine veya Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı ve oluşumlara üyeliği tespit edilenler matrah ve vergi artışı hükümlerinden faydalanamayacaktır.

Ödemeye İlişkin Bilgiler:

- Matrah ve vergi artırımının 31.08.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil) kanunda öngörülen şekilde yapılması ve hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin peşin veya ilk taksiti 30.09.2021 'den başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte ödenmesi şarttır. Ödemenin altı eşit taksitte yapılması durumunda artırılan tutar 1,09 katsayı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünerek ikişer aylık dönemler halinde ödenir.
- Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi halinde, bu vergilerden %10 indirim yapılacak ve katsayı uygulanmayacaktır.
- Artırımlar nedeniyle ödenen vergilerin gider kaydı kabul edilmemektedir.